

# **Årsredovisning 2023**

**VA-verksamheten**

## Innehållsförteckning

<b>Förvaltningsberättelse</b>	<b>3</b>
Måluppfyllelse	3
Året som gått	13
Ekonomi	14
Drift- och investeringsredovisning	16
Personalredovisning	18
Miljöredovisning	18
Framtiden	18
Verksamhetsfakta	19
<b>Ekonomiska sammanställningar</b>	<b>20</b>
Resultaträkning	20
Kassaflödesrapport	21
Balansräkning	22
Noter till resultaträkning (tkr)	23
Noter till kassaflödesrapporten (tkr)	25
Noter till balansräkning (tkr)	27
<b>Redovisningsprinciper</b>	<b>30</b>
Intern redovisning	32

## Måluppfyllelse

Förklaring ikoner för bedömning och status

Bedömning	Status
Ej utvärderad	Ej påbörjad
Ej uppfyllt	Delvis genomförd
Delvis uppfyllt	Genomförd
Helt uppfyllt	Utgått

## Livsmiljö

**I Boden finns ett närhetsliv med välplanerade och välskötta områden för attraktivt boende och meningsfull fritid**

<b>Miljömål</b>
Nej

**Genom att tillhandahålla tillgängliga digitala tjänster som främjar trygghet och säkerhet**

<b>Bedömning</b>

**Kommentar:**

Den sammantagna bedömningen att framgångsfaktorn till stor del bidrar till måluppfyllelsen Medborgarna kan göra felanmälningar på offentliga miljöer och anläggningar genom systemet Infracontrol. Systemet används verksamheterna inom tekniska avdelningen och VAA avdelningen. Löpande arbete pågår verksamheterna med att förbättrad svarstider ärendehantering i infracontrol. Totalt för 2023 avslutades 3 514 ärenden och snittet av ärenden per månad är 309 ärenden.

Metod för uppföljning

Titel	Beskrivning
Förbättra svarstider i Infracontrol. Ett system där felanmälningar på offentliga miljöer och anläggningar kan göras	Förbättra svarstider i Infracontrol. Ett system där felanmälningar på offentliga miljöer och anläggningar kan göras
**Kommentar: ** Snittet för 2023 för antal ärende i infracontrol är 309 ärenden per månad och den avdelningen med flest ärenden är Gata. Det finns även ärenden inom renhållning, vatten och avlopp, buss-hållplatser, klotter mm. Totalt för året avslutades 3 514 ärenden i infracontrol och störst avslut är under januari, oktober och november.	

**Kommunens service är tillgänglig, jämlik och jämställd**

<b>Miljömål</b>
Nej

**Genom att verka för medborgares delaktighet i mötet med kommunens verksamheter**

<b>Bedömning</b>

## Förvaltningsberättelse

### Kommentar:

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen. Bodensare är mer nöjda än andra kommuners medborgare med bemötande och service i kommunen. Enligt medborgarundersökningen för 2023 har Boden högsta betyget i Norrbotten. Det finns skillnader i upplevelsen mellan könen där kvinnorna är mer nöjda än männen. Medborgarservice är medborgarnas första kontakt med kommunen och i de flesta fall kan dom informera medborgaren var informationen finns tillgänglig och hjälpa medborgaren för ändringar i e-tjänster eller göra en felanmälan. Kommunmedborgarna tycker i medborgarundersökningen för 2023 att dom får svar på frågor som dom ställer till kommunen. Det ger Boden högsta betyget i Norrbotten och placerar kommunen i det översta spannet vid jämförelse mot andra kommuner.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har under året haft en löpande medborgardialog kopplat till de olika projekten som ingår i etableringen av Boden Industrial Park. Dialogerna är ett viktigt forum för kommunen att inhämta medborgarnas synpunkter och besvara frågor som uppkommer.

Mått

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målnivå 2023
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	88,1	88,9	85,9	91,0
<b>**Kommentar: **</b> Utfallet 2023 visar en minskning med tre procentenheter vid jämförelse mot föregående års och drygt fem procentenheter under målnivån för 2023. Utfallet placerar Boden i det övre spannet vid jämförelse mot andra kommuner i riket och vid jämförelse mot kommuner i länet så placerar sig Boden på en andra plats med drygt tre procentenheter lägre än Arjeplog som har högst andel. Kvinnor är mer nöjd än männen med bemötande av tjänstepersoner i kommunen.				

Metod för uppföljning

Titel	Beskrivning
Uppföljning med medborgarservice och de delar av avdelningarna som har direkt kundkontakt. Uppgifter om svarstider och åtgärder utifrån medborgarsynpunkter till kundnära kontakter	Uppföljning med medborgarservice och de delar av avdelningarna som har direkt kundkontakt. Uppgifter om svarstider och åtgärder utifrån medborgarsynpunkter till kundnära kontakter. Stäm av med respektive avdelning och enhet
<b>**Kommentar: **</b> Under året 2023 hanterade medborgarservice 13 383 registrerade ärenden via telefon och 7 450 registrerade ärenden via besök i receptionen, totalt 20 833 registrerade ärenden för förvaltningen. De fem vanligaste frågorna som kommit in via telefon handlar om renhållningsavgift, underhåll, avfallskärl, bygglov och skolskjuts. Att renhållningsavgifterna ligger topp tre beror till stor del kan vara att de ökade från 1 januari 2023, det har även under året förekommit dubletter av fakturor vid något av utskicken. De flesta fallen så informerar medborgarservice var informationen finns tillgänglig och var medborgaren kan göra sina ändringar via e-tjänst eller om det behövs göra en felanmälan. Behövs det så hjälper medborgarservice medborgaren att göra felanmälan och stöttar vid ändringar genom e-tjänst. De flesta uppdrag som medborgarservice hanterar för medborgarna är framför allt inom VAA och Tekniska avdelningen. Det är ett bra samarbete från båda hållen och det finns en god vilja inom förvaltningen att flytta fram ärenden som medborgarservice kan hantera direkt. Många medborgare blir glatt överraskade när de får hjälp direkt utan att behöva kopplas vidare. Enligt överenskommelse sker regelbundna träffar mellan avdelningar och medborgarservice	

## Förvaltningsberättelse

och efter behov med olika enheter. Vid träffarna tar medborgarservice upp nyheter, frågor, förändringar och förbättringar eller får utbildningar av förvaltningen i olika ärenden. Förbättringar som är genomförda under året i samarbete med medborgarservice är att det har öppnats upp en väg in för produktionsledarna på VA-service och gatudriften, det gör det lättare för medborgarna att komma i kontakt med en produktionsledare som är i tjänst.

### Genom aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete i alla verksamheter

#### Bedömning



#### Kommentar:

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen.

I medborgarundersökningen för 2023 svarar medborgarna att kommunens arbete med att minska diskriminering fungerar bra och det placerar Boden på fjärde plats vid jämförelse mot andra kommuner och i länet på högsta betyg.

Under året har VAA avdelningen genomfört en kommunövergripande introduktion till jämställdhetsintegrering samt gått igenom checklistan för jämställda beslut.

Metod för uppföljning

Titel	Beskrivning
Uppföljning av genomförda kunskapshöjande insatser inom avdelningarna	Uppföljning av genomförda kunskapshöjande insatser inom avdelningarna
**Kommentar: ** Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer under 2024 genomföra en utbildning i jämställdhet och mångfald. Under hösten har VA avdelningen genomfört en kommunövergripande introduktion till jämställdhetsintegrering och gått igenom checklistan för jämställda beslut	

### Genom att identifiera och motverka stereotypa könsmonster

#### Bedömning



#### Kommentar:

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen.

Inom förvaltningen finns det övervägande fler män än kvinnor, totalt 69 % är män och 31 % är kvinnor. Vid publicering av rekryteringsannonser tas alltid hänsyn till kön.


Verksamheterna jobbar löpande med Boden.se, Insidan och Instagram. Vid publicering av bilder och texter på insidan och på webben tas det alltid hänsyn till kön.

Metod för uppföljning

Titel	Beskrivning
Könsmedvetenhet i publicering av bilder och text inom arbetet i boden.se-gruppen samt redaktörer för förvaltningens insida.	Könsmedvetenhet i publicering av bilder och text inom arbetet i boden.se-gruppen samt redaktörer för förvaltningens insida.
**Kommentar: ** Verksamheterna jobbar löpande med Boden.se, Insidan och Instagram. Där hänsyn tas till kön vid publicering av bilder och texter. Fortsatt utvecklingsarbete kommer att påbörjas på nytt under hösten i samarbete med kommunikation.	

## Förvaltningsberättelse

### Genom att erbjuda digitala tjänster med hög tillgänglighet

<b>Bedömning</b>


**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen.

E-tjänsterna är till för att förenkla ansökningsprocessen för medborgarna. Verksamheterna har flera e-tjänster ute på webben.


Metod för uppföljning

<b>Titel</b>	<b>Beskrivning</b>
Uppföljning av införandet av Mina sidor inom avdelningen VA och avfall.	Uppföljning av införandet av Mina sidor inom avdelningen VA och avfall.
<b>**Kommentar: **</b> Arbete pågår och under 2023/2024 kommer EDP Mina sidor VA och avfall att införas på webben.	

### Förekomsten av skadliga ämnen i miljön ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden (Gifrfri miljö)

<b>Miljömål</b>
Ja

### Genom att kommunen arbetar aktivt för att minska användandet av skadliga kemikalier i den egna verksamheten

<b>Bedömning</b>


**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen.

I det systematiska arbetsmiljöarbetet följer förvaltningen upp minskningen av farliga kemikalier en gång per år. Regelbundet inventerar och riskbedömer verksamheterna kemikalier med avseende på säkerhet, miljö och hälsa. Förvaltningen arbetar aktivt med att ta fram substitution för attantigen ta bort eller byta ut farliga kemikalier mot mindre farliga eller helt ofarliga ämnen.

Metod för uppföljning

<b>Titel</b>	<b>Beskrivning</b>
Arbetet med minskning av farliga kemikalier följs upp i särskild ordning i det systematiska arbetsmiljöarbetet	Arbetet med minskning av farliga kemikalier följs upp i särskild ordning i det systematiska arbetsmiljöarbetet, där riskinventering och uppföljning sker.
<b>**Kommentar: **</b> Förvaltningen inventerar och riskbedömer regelbundet verksamhetens kemikalier med avseende på säkerhet, miljö och hälsa. Aktivt arbete pågår med substitution för att ta bort eller byta ut farliga kemikalier mot mindre farliga eller helt ofarliga ämnen.	

### I Bodens kommun ska den bebyggda miljön vara hållbar och hälsosam (God bebyggd miljö)

<b>Miljömål</b>
Ja

## Förvaltningsberättelse

### Genom att Boden är väl förberedd med de anpassningar som krävs vid ett förändrat klimat

<b>Bedömning</b>
●

**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen. Arbete med att implementera Dagvattenstrategin och dess checklista i alla berörda verksamheter pågår. Work-shop har genomförts under året i kunskapshöjande syfte. Arbete har påbörjats för att ta fram en klimatanpassningsplan som kommer bli klar under hösten 2024. Ett arbete har även påbörjats för att ta fram en vattentjänstplan som baseras på nuvarande VA planen och hur det förändrade klimatet kan påverka VA verksamheten.

Metod för uppföljning

Titel	Beskrivning
Uppföljning av åtgärder i enlighet med klimatanpassningsplan	Uppföljning av åtgärder i enlighet med klimatanpassningsplan
**Kommentar: ** Under året har arbete påbörjats att ta fram en klimatanpassningsplan tillsammans med kommunens olika verksamheter	
Upprättad vattentjänstplan	Upprättad vattentjänstplan
**Kommentar: ** Ett arbete med Vattentjänstplan är påbörjat. Vattentjänstplanen kommer att baseras på nuvarande VA-planen och uppdateras med tillägg kring skyfallsplan VA mm. Kommer att bli klart under 2024.	

### I Bodens kommun hanteras yt- och grundvatten som en ovärderlig resurs (Vatten)

<b>Miljömål</b>
Ja

### Genom att samtliga kommunala vattentäkter har ett fullgott skydd med tillräckliga skydds-zoner

<b>Bedömning</b>
●

**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen. Arbete pågår för fullt med färdigställande av ansökningshandlingar för fyra vattenskyddsområden. Kommer mest troligt inte få ett politiskt beslut i KF under 2023 utan först 2024. Ett vattenskyddsområde är precis uppstartat och två till kommer mest troligt att hinna startas upp före årsskiftet

Metod för uppföljning

Titel	Beskrivning
Fem av 13 vattentäkter får ett nytt vattenskydd	Fem av 13 vattentäkter får ett nytt vattenskydd
**Kommentar: ** Arbete pågår med färdigställande av ansökningshandlingar för fem vattenskyddsområden. Kommer inte få ett politiskt beslut i KF under 2023 utan först 2024. Ett vattenskyddsområde är precis uppstartat och två till kommer mest troligt att hinna startas upp före årsskiftet	

## Förvaltningsberättelse

### Genom att Bodens kommun integrerar en hållbar dagvattenhantering i planläggning av ny bebyggelse samt vid åtgärder inom befintlig bebyggelse

<b>Bedömning</b>
●

**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen. Utifrån en dagvattenstrategin har det genomförts en förvaltningsövergripande Work-shop i syfte att kunskapshöja i dagvattenfrågor och också förankra strategin och dess tillhörande checklista i verksamheterna.

Metod för uppföljning

Titel	Beskrivning
Åtgärder utifrån dagvattenstrategi.	Åtgärder utifrån dagvattenstrategi.
**Kommentar: ** Ett större projekt med stöd från Naturvårdsverket (Kvarnbäcken) avslutades under 2023. Deltar i utvecklingen via Dag & Nät, LTU. Två större interna kompetensutvecklingssatsningar under 2023. Förvaltningsövergripande dagvattengrupp aktiv och nätverksbyggande.	
Inventerade eller åtgärdade fastighetsobjekt	
**Kommentar: ** Utsättning/Inmätning av brunnar och ventiler pågår där behov uppstår.	

### Genom att kommunen verkar för en minskad näringsbelastning på sjöar och vattendrag

<b>Bedömning</b>
●

**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen. Samtliga grundvattenförekomster har bedömts ha god kemisk och kvantitativ status, detta är bättre än trenden för övriga kommuner i Sverige. 35% av kommunens vattendrag är bedömda till god ekologisk status, det är linje med bedömd andel för övriga kommuner i Sverige. Andelen ytvattenförekomster, dvs sjöar och vattendrag, som uppnår god status är 48%. Algblomningen i sjöar och vattendrag har varit mindre i år jämfört med tidigare år, vilket kan vara ett resultat av reduktionsfisket men även den något svalare sommaren.

Mått

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målnivå 2023
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	100,0	100,0		100,0
**Kommentar: ** Utfall för 2023 kommer att kunna tas fram under hösten 2024. Samtliga grundvattenförekomster har bedömts ha god kemisk och kvantitativ status, detta är bättre än trenden för övriga kommuner i Sverige. Anledningen är att det inte finns någon påverkanskälla som bidrar till försämrad status.				
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	35,2	35,6		100,0
**Kommentar: ** Utfall för 2023 kommer att kunna tas fram under hösten 2024. 35% av kommunens vattendrag är bedömda till god ekologisk status, det är linje med bedömd andel för övriga kommuner i Sverige. Den främsta anledningen till att 65% av vattendragen inte uppnår god status är hydromorfologisk påverkan till följd av vattenkraft eller historisk				




## Förvaltningsberättelse

påverkan till följd av flottning.				
Vattenförekomster med god status, andel (%)	51,0	50,5		100,0
<p><b>**Kommentar: **</b>            Utfall för 2023 kommer kunna tas fram under hösten 2024. Måttet avser alla ytvattenförekomster inklusive vattendrag som redovisat ovan.            Andelen ytvattenförekomster, dvs sjöar och vattendrag, som uppnår god status är 48%. Den främsta anledningen till att 48% av ytvattenförekomsterna (sjöar och vattendrag) inte uppnår god status är hydromorfologisk påverkan till följd av vattenkraft eller historisk påverkan till följd av flottning.</p>				

Metod för uppföljning

Titel	Beskrivning
Åtgärder utifrån arbete i Bodensjöarnagruppen	Åtgärder utifrån arbete i Bodensjöarnagruppen
<p><b>**Kommentar: **</b>            Arbetet inom Bodensjögruppen har löpt på under året. Mätningar och åtgärder har gjorts så som planerat. Algblomningen har varit mindre i år jämfört med tidigare år, vilket kan vara ett resultat av reduktionsfisket men även den något svalare sommaren. Långsiktig trend bedöms positiv.</p>	

**Genom att kommunen arbetar för att ta fram ytterligare åtgärder för att förbättra vattnets kemiska och ekologiska status**

<b>Bedömning</b>


**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen. Lokala åtgärder för bättre havs- och vattenmiljö kan få stöd från Länsstyrelsen genom LOVA-bidrag. Det går att söka, i vissa fall, upp till 90 procent, i statliga bidrag för åtgärder som minskar övergödningen. Bidraget har använts till att genomföra åtgärder som minskar övergödning och restaurera vattenmiljöer. I år har Boden fått tre beviljad LOVA-bidrag.


Mått

Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målnivå 2023
Antal projekt med externt finansierade medel	3	2	3	3
<p><b>**Kommentar: **</b>            Totalt under 2023 har det varit tre pågående LOVA-projekt.</p>				

**I Bodens kommun är vi nationellt ledande vad gäller att minska klimatpåverkan och öka energieffektiviteten i enlighet med de nationella klimat- och energimålen (Klimat)**

<b>Miljömål</b>
Ja

**Genom att genomföra Borgmästaravtalets åtgärder**

<b>Bedömning</b>


**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen.

## Förvaltningsberättelse

Förvaltningen arbetar löpande med Borgmästaravtalets åtgärder i sina verksamheter. Bland annat har en översyn av el- och energiförbrukningen genomförts på VA anläggningarna.

Metod för uppföljning


Titel	Beskrivning
Genomförd översyn av el- och energiförbrukning i VA-anläggningar	Genomförd översyn av el- och energiförbrukning i VA-anläggningar
**Kommentar: ** Genomförd	
Upprättad Nödvattenplan	Upprättad Nödvattenplan
**Kommentar: ** Projektdirektiven är antaget. Slutrapporteras i september 2024.	
Genomförd inventering av trummor och diken	
**Kommentar: ** Under året har det genomfört inventering av trummor och diken. Totalt är 5 trummor fullständigt inventerade sen är det inventerat totalt 43 trummor map dimension och läge.	

## Näringsliv och kompetensförsörjning

**I Boden är kompetensförsörjningen god, flexibel och behovsstyrd, samt en väsentlig del av samhällsomställningen**

Miljömål
Nej

**Genom en nära samverkan mellan branscher och utbildningssamordnare**

Bedömning


### Kommentar:

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen. VAA-avdelningen har varit aktiva vid LARV i januari 2023 och har haft kontakter med Luleå tekniska universitet (LTU). Det pågår ett långsiktigt nära samarbete med universitetet inom forskning och utbildning VA/Dag & Nät. Samarbetet utvecklas successivt och har i detta även ett nära samarbete inom regionen med andra VA-verksamheter, bland annat med LUMIRE Luleå.

Mått


Titel	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målnivå 2023
Antal erbjudna exjobbplatser och praktik i förvaltningens verksamheter			9	15
**Kommentar: ** Under året har förvaltningen haft inne nio praktikanter. Inom VAA avdelningen totalt 2, Projekt och investering totalt 1 och Tekniska avdelningen totalt 7. Målet för året var att erbjuda exjobbplatser och praktik till femton personer och tyvärr uppnåddes inte målet.				

## Infrastruktur

**I hela Bodens kommun finns en robust och hållbar infrastruktur som stödjer en positiv samhällsutveckling och den gröna omställningen**

<b>Miljömål</b>
Nej

**Genom prioriterad utveckling av infrastrukturens system som stödjer samhällsomställningen (avser vägar, järnväg, gc, bostäder och verksamhetsområden)**

<b>Bedömning</b>



**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen. Gruppen för infrastruktur har löpande avstämning varje torsdag. Gruppen medverkar vid framtagande av underlag till FFU, Projektledning och ansvar genomförandet av upphandlingar för infrastruktur under och ovan jord samt etableringar av arbetarbostäder på fem platser. BOKSA är ett samverkansavtal där beställaren (kommunen) och entreprenören gemensamt löser uppgifter som man löpande ställs inför. Målet för projekten är att genomföra en effektiv och utvecklande process som säkrar planering och utförande och som skapar värde till kommuninvånarna.

Metod för uppföljning

<b>Titel</b>	<b>Beskrivning</b>
Underlag som balanserar reinvesteringar för robusthet och investeringar för samhällsomställning presenterade i nämnd i arbetet med budgetförutsättningar	Underlag som balanserar reinvesteringar för robusthet och investeringar för samhällsomställning presenterade i nämnd i arbetet med budgetförutsättningar
**Kommentar: ** Dels genom beslutade investeringar i Strategisk plan men även genom förvaltningens drivande av grupp för infrastruktur som stämmer av varje torsdag. Medverkan vid framtagande av underlag till FFU, Projektledning och ansvar genomförandet av upphandlingar för infrastruktur under och ovan jord samt etableringar av arbetarbostäder på 5 platser. Anskaffning av mark, övertagande av väghållaransvar planering och utförande av nya bostadsområdet. etc.	
Uppföljning av BOXA-arbetet, samverkan för aktörer som är inblandade i markarbeten	Uppföljning av BOXA-arbetet, samverkan för aktörer som är inblandade i markarbeten
**Kommentar: ** Förvaltningen arbetar löpande med mål och aktiviteter för att uppnå en väl fungerande samverkan mellan inblandade aktörer. Förbättringspotential kring samplanering av arbeten finns fortfarande mellan enheter och avdelningar inom kommunen. Utmaningen är att få till en långsiktig planering, för vissa enheter/avdelningar, eftersom det kommer direktiv från flera olika håll och det medför att det är svårt att göra en bra prioritering av kommande projekt	

**Genom att en god och långsiktig planering för vatten och avlopp via VA-planen med dess prioriterade områden; Nyttighetsövergripande, dricksvatten, spillvatten och dagvatten**

<b>Bedömning</b>


**Kommentar:**

Sammantaget bedöms framgångsfaktorn till stor del bidra till måluppfyllelsen.

## Förvaltningsberättelse

Förvaltningen jobbar enligt beslutad VA-plan från 2021. Ett arbete pågår med att ta fram vattentjänstplan är påbörjad. Vattentjänstplanen kommer att baseras på VA-planen med tillägg kring skyfallsplan VA, klimatpåverkan på VA-anläggningar och recipientpåverkan VA och prioriteringar. Planen beräknas vara klar under 2024.

Metod för uppföljning

<b>Titel</b>	<b>Beskrivning</b>
Efterlevnad av VA-plan	Efterlevnad av VA-plan
<b>**Kommentar: **</b> Förvaltningen jobbar enligt beslutad VA-plan från 2021. Projektgrupp och förstudie är genomförd hösten 2023. Miljöbedömning för undersökningsområde genomförd hösten 2023. Vattentjänstplan kommer på sätt och vis suga in nuvarande VA-plan och komplettera denna avseende klimatpåverkan på VA-anläggningar och recipientpåverkan VA och prioriteringar utifrån detta.	

### Året som gått

Under året har nya VA-ledningar anlagts i Unbyn för att möjliggöra exploatering av 16 nya villatomter. I Gunnarsbyn har en ny pumpstation möjliggjort att en kommunal slambrunn har byggts bort. Vid kommunens huvudvattentäkt har arbete genomförts för att möjliggöra ett större uttag av råvatten med förbättrad kvalitet. För flera av de mindre vattentäkterna fortlöper arbetet med att ta fram vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter.

Ett antal förnyelseprojekt har bedrivits under 2023 bland annat har ledningsnät bytts på Nylandsvägen, Brännagatan och inom Boden Business Park. Vid Kaptensgatan/Brogatan har VA-huvudledningar bytts ut för att möjliggöra ytterligare framtida etableringar i området kring Dollarstore och Lidl. Dessutom har ett större förnyelseprojekt genomförts som avser huvudledningsnätet från vattenverket in mot centrala Boden. I samband med detta har även en ny tryckstegringsstation byggts. Projekten tar hänsyn till den förväntade befolkningsutveckling.

Under året har arbetet fortsatt med projektet rörande det stora avloppsreningsverket Svedjan där det kommer att behöva genomföras åtgärder med tanke på den förväntade befolkningsutveckling kommunen står inför, men även för att säkra driften av anläggningen kommande år. Dessutom är målet med projektet att säkerställa att det går att möjliggöra framtida åtgärder som kan bli aktuella när det nya avloppsdirektivet beslutas i EU. Arbetet med planeringen för hur vatten och avlopp till BIP så att det kan anslutas till det befintliga kommunala VA-ledningsnätet har fortsatt. Etableringsplanerna inom BIP:en har även i år inneburit mycket arbete gällande planering av nya bostadsområden och etableringar av verksamheter.

Arbetet med att återinföra vattenmätare på samtliga villor fortsätter efter att försöket med provområdet Fagnäs föll väl ut. De allra flesta av de boende uppskattade att betala för verklig förbrukning i stället för uppskattad. Det gick även betydligt snabbare att laga uppkomna läckor och ett antal läckor, som troligtvis läckt under en längre period, identifierades. Arbetet med vattenmätare kommer att fortsätta under flertalet år framöver.

Under 2023 har det kommunala VA-ledningsnätet drabbats av följande driftstörningar:

- 34 st vattenläckor har åtgärdats (för 2022 var det 32 st).
- Avloppsledningsnätet har haft 165 stopp (för 2022 var det 156 st).
- Kommunmedborgare har drabbats av 5 st källaröversvämningar till följd av problem på det kommunala avloppsledningsnätet (för 2022 var det 5 st).

Kommunen har under året påbörjat arbetet med en förvaltningsövergripande nödvattenförsörjningsplan i fredstid för att vid en samhällsstörning kunna säkerställa leverans av ett nödvatten med dricksvattenkvalitet till prioriterade abonnenter.

Under året har kommunen fortsatt arbetet med att anpassa VA-taxan till Svenskt Vattens nya publikation P120 för att säkerställa en rättsligt säker VA-taxa.

Tyvärr har den höga inflationen lett till en generell prisökning vilket drabbat avdelningens ekonomi negativt både vad gäller investeringsbudget och driftbudget.

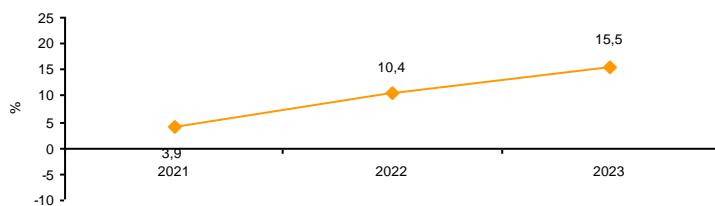
## Ekonomi

### Resultatutveckling

År	IB Över/underskott från fg år	Resultat innan överuttag	Över- uttag	Årets resultat	UB under- skott via TB
2022	-726	203		203	-522
2023	-522	-2 454		-2 454	-2 976

2022 års överskott på 203 tkr tillsammans med kvarvarande del av underskott på -726 tkr innebär ett totalt underskott på -522 tkr som överfördes till 2023 via en tilläggsbudget. Årets resultat på -2454 tkr tillsammans med underskotten från föregående år på -522 tkr innebär att ett resultatkrav på 2976 tkr överförs till 2024 via tilläggsbudget för att täcka underskottet. I underskottet från föregående år ingår underskottet på 570 tkr från år 2020 som inte kunnat regleras. Reglering av underskottet från 2020 har tagits med vid beräkningen av taxan för vatten- och avlopp 2024.

### Bruttokostnader, %-förändring



En översikt över bruttokostnaders procentuella förändring i förhållande till föregående år.

### Taxa

Brukningsavgiften för flerfamiljshus, industrier och lokaler baseras på fasta avgifter per måtarställe alternativt per lägenhet samt en rörlig avgift. Enfamiljshus betalar sedan år 2004 en fast avgift beroende på hushållets sammansättning. Fritidshus betalar en fast årlig avgift beroende på nyttjandegraden.

Under 2023 höjdes brukningsavgiften med 13 %. Trots höjningen har kommunen låga avgifter jämfört med både andra kommuner i länet samt övriga Sverige.

Kommunen höjde anläggningsavgiften med 10 % under 2023.

## Förvaltningsberättelse

### Räntor

Ränteuppgifter	2022	2023
Internränta	1,0%	1,3%
Genomsnittlig ränta		
- lån	0,5%	2,4%
- likvida medel	0,0%	3,2%

Genomsnittsräntan på lån bedöms motsvara internräntan, medan genomsnittsräntan på likvida medel bedöms motsvara den månatliga genomsnittsräntan på koncernkontot.

## Drift- och investeringsredovisning

## Driftredovisning

Belopp, tkr	Redovisat 2022	Budget 2023	Redovisat 2023			Avvikelse 2023
			Kostnader	Intäkter	Netto	
Gemensamma verksamheter	-49 539	-52 430	40 953	-96 256	<b>-55 304</b>	2 874
Produktion	8 835	10 299	11 431	-825	<b>10 606</b>	-306
Distribution	9 886	11 841	13 249	-230	<b>13 020</b>	-1 179
Anläggningsavgifter	0				<b>0</b>	0
Besiktning och mätning	338	468	519		<b>519</b>	-51
Överfört resultat	0	-410			<b>0</b>	-410
<b>Summa Vatten</b>	<b>-30 481</b>	<b>-30 233</b>	<b>66 151</b>	<b>-97 311</b>	<b>-31 160</b>	<b>927</b>
Drift- o underh avlopp o pumpstn	10 538	10 850	11 240	-11	<b>11 229</b>	-379
Avledning dagvatten	1 003	805	656		<b>656</b>	150
Rening avloppsvatten	18 736	18 167	22 640	-911	<b>21 729</b>	-3 561
<b>Summa Avlopp</b>	<b>30 277</b>	<b>29 823</b>	<b>34 535</b>	<b>-922</b>	<b>33 613</b>	<b>-3 791</b>
<b>Totalt</b>	<b>-203</b>	<b>-410</b>	<b>100 686</b>	<b>-98 233</b>	<b>2 454</b>	<b>-2 863</b>

## Investeringsredovisning

Belopp, tkr	Redovisat 2022	Budget 2023	Redovisat 2023			Avvikelse 2023
			Utgifter	Inkomster	Netto	
Vatten	4 347	4 208	2 564		<b>2 564</b>	1 644
Va-ledningar	34 757	180 321	137 907	-10 150	<b>127 757</b>	52 564
Avlopp	4 694	17 472	6 794	-305	<b>6 490</b>	10 982
<b>Totalt</b>	<b>43 798</b>	<b>202 001</b>	<b>147 265</b>	<b>-10 455</b>	<b>136 810</b>	<b>65 191</b>

Samtliga anläggningstillgångar har finansierats via interntlån från kommunen och det förekommer ingen leasing av anläggningstillgångar.



## Förvaltningsberättelse

### Större investeringsprojekt

Större investeringar, kommunen (tkr)	Utgifter/inkomster 2023			Totala utgifter/inkomster		
	Budget 2023	Redovisat 2023	Av- vikelse	Total budget	Redovisat tom 2023	Av- vikelse
<b>Slutredovisade projekt</b>						
<b>Summa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Pågående projekt</b>						
100402 Tryckstegring Ågårdan	7 000	9 141	-2 141	7 000	9 141	-2 141
100209 Huvudmatning från Pagla	73 000	77 794	-4 794	89 900	90 896	-996
100523 Unbyn exploatering bostadsområde	3 000	6 089	-3 089	3 000	6 089	-3 089
100529 Boden Business Park VA	7 659	6 561	1 098	7 659	6 561	1 098
<b>Summa</b>	<b>90 659</b>	<b>99 585</b>	<b>-8 926</b>	<b>107 559</b>	<b>112 687</b>	<b>-5 128</b>

### Personalredovisning

Antalet tillsvidareanställda den sista december 2023 var 32 personer, varav 84 % män och 16 % kvinnor. Medelåldern var 45,9 år och 5 personer var 59 år eller äldre.

### Miljöredovisning

Under år 2023 har det i kommunens 14 vattenverk producerat 3 208 002 kbm dricksvatten och 5 064 453 kbm avloppsvatten har behandlats i de totalt 15 anläggningarna för rening av avloppsvatten. Totalt har 7 530 461 kWh elenergi och 3 490 700 kWh fjärrvärme nyttjats för motordrift, belysning och värme i de olika VA-anläggningarna.

### Framtiden

Under de närmaste åren kommer utveckling och framtidssäkring av kommunala vattentäkter och avloppsreningsverk i hela kommunen fortsätta. Detta arbete kan även innebära behov av utökade uttagsrätter samt även nya tillstånd.

Den fördjupade översiktsplanen gällande Fagernäs/Erikslund kommer innebära ett antal större åtgärder i befintligt VA-ledningsnät före nya bostadsområden kan etableras.

De ökade elpriserna samt även elbehovet i den gröna omställningen gör att arbetet med att minska elförbrukningen på samtliga VA-anläggningar är viktigt. En åtgärd för att minska elförbrukningen är uppströmsarbete för att identifiera tillskottsvatten som kan kopplas bort, vilket bland annat leder till minskad pumpning.

Den antagna VA-planen från år 2021 med planeringshorisont fram till 2027 visar på att kommunen har ett behov av att genomföra stora investeringar under perioden. Det finns både re-investeringsbehov och behov av nyinvesteringar för att möjliggöra kommunens målsättning att öka befolkningsmängden och att industrier skall kunna etablera sig i kommunen. Dessutom har VA-planen utrett vilka, eventuellt framtida, verksamhetsområden det finns gällande vatten och avlopp.

Under kommande år ska en vattentjänstplan tas fram vilken utgår från beslutad VA-plan och kompletteras med en skyfallsplan för VA-anläggningarna. Vattentjänstplanen kommer vara ett bra beslutsunderlag i kommunens kommande arbeten med översiktsplan och fördjupade översiktsplaner.

H2GS påbörjade byggnation av ett nytt fossilfritt stålverk i Boden vilket innebär, förutom själva etableringen, stora kringeffekter för kommunen. Nya bostadsområden, industriområden, entreprenörsboende och företag som vill etablera sig. Allt detta innebär ökade krav gällande möjligheten till vattentjänster. Det kommer, de närmaste åren, innebära högre investeringsstakt både i själva området kring stålverket och i befintliga VA-anläggningar som måste anpassas till de förändrade kraven. Dessutom kommer det att krävas förstärkning av personal i alla led. Den ökade framtidstron i regionen innebär dock redan stor konkurrens på personal, vilket troligtvis kommer innebära svårigheter att få tag i personal med rätt kompetens. Konsekvensen av detta blir att kostnaderna kommer att öka både på kort och lång sikt varför taxnivån kommer att behöva ses över, då bedömningen är att de intäkter som fler kunder inbringat inte kommer att täcka kostnaderna fullt ut.

## Verksamhetsfakta

	2021	2022	2023
<b>Abonnenter, antal</b>			
- flerfamiljshus	574	578	573
- enbostadshus	7 244	7 653	7 679
<b>Reningsverk</b>			
- antal	13	14	14
- kapacitet, m <sup>3</sup> /dygn	19 480	19 650	19 650
<b>Rörledningar, km</b>			
- vattenledningar	520	517	522
- avloppsledningar, totalt	593	578	580
- spillvattenledningar	418	411	412
- dagvattenledningar	175	167	168
<b>Vatten, tm<sup>3</sup></b>			
- producerad	3 242	3 438	3 208
- renat	5 522	4 705	5 064
<b>Kostnad</b>			
- per km spillvattenledning, kr	10,51	12,52	14,72
- för att rena avloppsvatten, kr/m <sup>3</sup>	3,08	3,98	4,29
- per km vattenledning, kr	18,63	19,12	24,94
- per m <sup>3</sup> producerat vatten, kr	2,98	2,57	3,31
<b>Personal &amp; övrigt</b>			
- sjukfrånvaro, %	2,30	2,92	2,19
- kadmium i avloppsslam, mg/kg	1,70	2,31	7,96
- nöjd-Medborgar-Index, betyg för delfaktor vatten och avlopp (skala 0-100)			
- medborgarundersökningen, kommunens arbete för att säkerställa tillgången på dricksvatten är bra andel i %	96	96	97
- avloppsstopp, andel minskning % jämfört med föregående år	-1 %	6%	6% (Ökning)
- källaröversvämningar, antal	8	5	5

*Kommentarer:* Under år 2023 har arbetet med genomgången av kartsystemet för ledningsnätet fortsatt vilket inneburet mindre korrigering av längderna.

Kadmium i avloppsslam beror främst på felaktiga inkopplingar av vägdagvatten, nederbörd och snösmältning. Inventeringar avseende felaktiga inkopplingar av dagvatten till spillvatten-nät genomförs i samband med all förnyelse av ledningsnät.

Nöjd Medborgarindex betyg för delfaktor vatten och avlopp har utgått och därför ersatts med utfallsvärdet från medborgarundersökningen ”kommunens arbete för att säkerställa tillgången på dricksvatten är bra”.

## Ekonomiska sammanställningar

### Resultaträkning

		2022	2023
Verksamhetens intäkter	Not 1	86 939	97 470
Verksamhetens kostnader	Not 2	-64 192	-74 519
Avskrivningar		-17 374	-18 678
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>		<b>5 373</b>	<b>4 274</b>
Finansiella intäkter	Not 3	463	763
Finansiella kostnader	Not 4	-5 632	-7 490
<b>Resultat efter finansiella poster</b>		<b>203</b>	<b>-2 454</b>
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
<b>Årets resultat (tkr)</b>	Not 5	<b>203</b>	<b>-2 454</b>

## Ekonomiska sammanställningar

### Kassaflödesrapport

(tkr)	2022	2023
<b>Löpande verksamhet</b>		
Årets resultat	203	-2 454
Återföring av- och nedskrivningar	17 374	18 678
Justeringsposter	-676	-985
<b>Likvida medel från löpande verksamhet</b>	<b>16 901</b>	<b>15 239</b>
<b>Investeringsverksamhet</b>	Not 6	
Immateriella anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	-69 890	-147 265
Investeringsbidrag materiella anläggningstillgångar	26 092	10 455
Försäljning av anläggningstillgångar		
<b>Summa nettoinvesteringar</b>	<b>-43 798</b>	<b>-136 810</b>
<b>Finansieringsverksamhet</b>	Not 7	
Ökning (-) minskning (+) långfristiga fordringar		
Ökning (+) minskning (-) långfristiga skulder	27 100	119 117
<b>Summa finansieringsverksamhet</b>	<b>27 100</b>	<b>119 117</b>
<b>Förändring av kapitalbindning</b>		
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar	-5 319	4 845
Ökning (-) minskning (+) förråd och varulager	-50	-238
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder	-2 945	2 549
<b>Summa förändring av kapitalbindning</b>	<b>-8 314</b>	<b>7 155</b>
<b>FÖRÄNDRING AVRÄKNING MOT KOMMUNEN</b>	<b>-8 110</b>	<b>4 701</b>
<b>AVRÄKNING MOT KOMMUNEN VID ÅRETS SLUT</b>	<b>12 567</b>	<b>7 865</b>

## Ekonomiska sammanställningar

### Balansräkning

(tkr)		2022	2023
<b>TILLGÅNGAR</b>			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Immateriella tillgångar	Not 8	485	421
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 9	597 891	716 672
Maskiner och inventarier	Not 10	38 767	48 638
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>637 143</b>	<b>765 731</b>
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Förråd mm	Not 11	5 490	5 728
Kortfristiga fordringar	Not 12	19 047	14 202
Avräkning mot kommunen			
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>24 537</b>	<b>19 931</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>661 680</b>	<b>785 661</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>			
<b>Eget kapital</b>			
Eget kapital		-725	-522
Årets resultat		203	-2 454
<b>Summa eget kapital</b>	Not 13	<b>-522</b>	<b>-2 975</b>
<b>Skulder</b>			
Långfristiga skulder	Not 14	637 143	765 731
Kortfristiga skulder	Not 15	12 492	15 041
Avräkning mot kommunen	Not 16	12 567	7 865
<b>Summa skulder</b>		<b>662 202</b>	<b>788 637</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>		<b>661 680</b>	<b>785 661</b>

## Ekonomiska sammanställningar

### Noter till resultaträkning (tkr)

#### Not 1

<b>Verksamhetens intäkter</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Brukningssavgifter	81 219	87 923
Anslutningsavgifter	676	985
Övriga intäkter	5 044	8 563
Avgår interna intäkter		
<b>Summa verksamhetens intäkter</b>	<b>86 939</b>	<b>97 470</b>
varav jämförelsestörande poster		

#### Not 2

<b>Verksamhetens kostnader</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Material	10 020	11 179
Personalkostnader	19 709	23 284
Hyror	3 000	3 344
Köpta tjänster	25 197	29 256
Förvaltningsgemensamma kostnader	292	244
Kommungemensamma kostnader	730	1 138
Övrigt	5 245	6 075
<i>Avgår interna kostnader</i>		
<b>Summa verksamhetens kostnader</b>	<b>64 192</b>	<b>74 519</b>
varav jämförelsestörande poster		

#### Not 3

<b>Finansiella intäkter</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Intern likvidränta	463	763
<b>Summa finansella intäkter</b>	<b>463</b>	<b>763</b>

## Ekonomiska sammanställningar

### Not 4

<b>Finansiella kostnader</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Intern likvidränta		
Internränta	5 632	7 490
Övriga räntekostnader		
<b>Summa finansiella kostnader</b>	<b>5 632</b>	<b>7 490</b>

### Not 5

<b>Avstämning över-/underuttag</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Årets resultat före över-/underuttag	203	-2 454
Överuttag från föregående år		
Avgår ackumulerat överuttag	0	0
<b>Årets resultat</b>	<b>203</b>	<b>-2 454</b>
Underuttag att täcka från föregående år	-726	-522



**Noter till kassaflödesrapporten (tkr)**

**Not 6**

<b>Investeringsverksamhet</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Investering i immateriella anläggningstillgångar		
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		
<b>Summa immateriella anläggningstillgångar</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Investering i materiella anläggningstillgångar	69 890	147 265
Investeringsbidrag materiella anläggningstillgångar	-26 092	-10 455
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		
<b>Summa materiella anläggningstillgångar</b>	<b>43 798</b>	<b>136 810</b>
Investering i finansiella anläggningstillgångar		
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		
<b>Summa finansiella anläggningstillgångar</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Summa investeringsverksamhet</b>	<b>43 798</b>	<b>136 810</b>

**Not 7**

<b>Finansieringsverksamheten</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Ökning av långfristiga fordringar		
Minskning av långfristiga fordringar		
<b>Summa långfristiga fordringar</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Nyupptagna lån	27 100	119 117
Amortering av lån		
<b>Summa långfristiga skulder</b>	<b>27 100</b>	<b>119 117</b>
<b>Summa finansieringsverksamhet</b>	<b>27 100</b>	<b>119 117</b>

## Ekonomiska sammanställningar

### Not 8

<b>Immateriella anläggningar</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	637	637
Årets investeringar		
Omklassificeringar		
Försäljningar/utrangeringar		
Övriga justeringar		
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	637	637
<i>Ingående avskrivningar</i>	-88	-152
Årets avskrivningar	-64	-64
Avskrivning på omklassificeringar	0	0
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar		
Avskrivning på övriga justeringar		
<i>Utgående avskrivningar</i>	-152	-216
<i>Ingående nedskrivning</i>		
Årets nedskrivning		
<i>Utgående nedskrivning</i>	0	0
<b>Bokfört värde</b>	<b>485</b>	<b>421</b>
<i>Specifikation</i>		
Immateriell tillgång	485	421
<b>Summa</b>	<b>485</b>	<b>421</b>

## Ekonomiska sammanställningar

### Noter till balansräkning (tkr)

#### Not 9

<b>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	684 057	747 420
Årets investeringar	63 362	132 908
Omklassificeringar		
Försäljningar/utrangeringar		
Övriga justeringar		
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	747 420	880 328
<i>Ingående avskrivningar</i>	-136 311	-149 528
Årets avskrivningar	-13 217	-14 128
Avskrivning på omklassificeringar		0
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar		
Avskrivning på övriga justeringar		
<i>Utgående avskrivningar</i>	-149 528	-163 656
<i>Ingående nedskrivning</i>		
Årets nedskrivning		
<i>Utgående nedskrivning</i>	0	0
<b>Bokfört värde</b>	<b>597 891</b>	<b>716 672</b>
<i>Specifikation</i>		
Fastigheter affärsverksamhet	597 891	716 672
Fastigheter publika		0
<b>Summa</b>	<b>597 891</b>	<b>716 672</b>

## Ekonomiska sammanställningar

### Not 10

<b>Maskiner och inventarier</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	62 343	68 870
Årets investeringar	6 527	14 357
Omklassificeringar		
Försäljningar/utrangeringar		
Övriga justeringar		
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	68 870	83 227
<i>Ingående avskrivningar</i>	-26 010	-30 103
Årets avskrivningar	-4 093	-4 486
Avskrivning på omklassificeringar		
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar		
Avskrivning på övriga justeringar		
<i>Utgående avskrivningar</i>	-30 103	-34 589
<i>Ingående nedskrivning</i>		
Årets nedskrivning		
<i>Utgående nedskrivning</i>	0	0
<b>Bokfört värde</b>	<b>38 767</b>	<b>48 638</b>
<i>Specifikation</i>		
Maskiner	38 767	48 638
Inventarier		
<b>Summa</b>	<b>38 767</b>	<b>48 638</b>

### Not 11

<b>Förråd, m m</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
VA-material	5 490	5 728
<b>Summa</b>	<b>5 490</b>	<b>5 728</b>

### Not 12

<b>Kortfristiga fordringar</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Kundfordringar	17 151	11 148
Mervärdeskatt	1 896	3 055
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
<b>Summa</b>	<b>19 047</b>	<b>14 202</b>

## Ekonomiska sammanställningar

### Not 13

<b>Eget kapital</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Ingående eget kapital	-725	-522
Årets resultat	203	-2 454
<b>Summa</b>	<b>-522</b>	<b>-2 976</b>

### Not 14

<b>Långfristiga skulder</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Ingående anslutningsavgifter	34 692	59 682
Årets anslutningsavgifter	25 665	10 150
Ingående investeringsbidrag	5 602	6 029
Årets investeringsbidrag	427	305
Intäktsförts	-676	-985
<i>Utgående anslutningsavgifter</i>	<i>59 682</i>	<i>68 847</i>
Lån från kommunen *	571 433	690 550
Justering		
<b>Summa</b>	<b>637 143</b>	<b>765 731</b>

\* Lånet från kommunen består av utgiften för anläggningarna efter avdrag för Anslutningsavgiften.

### Not 15

<b>Kortfristiga skulder</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Leverantörsskulder	8 204	12 254
Moms och särskilda punktskatter	4 288	2 787
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader		
<b>Summa</b>	<b>12 492</b>	<b>15 041</b>

### Not 16

<b>Avräkning mot kommunen</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>
Ingående avräkning mot kommunen	4 456	12 567
Årets kassaflöde	-8 110	4 701
<b>Summa avräkning mot kommunen</b>	<b>12 567</b>	<b>7 865</b>

# Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i överrensstämmelse med Lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed med gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Använda redovisningsprinciper framgår nedan och i de fall undantag förekommer, redovisas de under respektive punkt.

**Anläggningstillgångar**, immateriella och materiella, värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för avskrivningar samt eventuella nedskrivningar. Nedskrivning sker när tillgången inte kan nyttjas fullt ut för avsett ändamål eller när det finns en extern värdering som visar på ett lägre värde. Anskaffningsvärdet före 1 januari 1998 är utgående balans 31 december 1997. I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader. De redovisas enligt huvudregeln och belastar resultatet för den aktuella perioden.

De investeringar som klassificerats som anläggningstillgång har i huvudsak haft ett anskaffningsvärde som överstiger 1 prisbasbelopp (52,5 tkr 2023) och en beräknad nyttjandeperiod på minst 3 år.

**Anslutningsavgifter** till VA-anläggningar och investeringsbidrag tas från 2010 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras linjärt över anläggningens nyttjandeperiod. Tidigare intäktsfördes anslutningsavgifterna löpande och investeringsbidragen reducerade anskaffningsvärdena. Ingen omräkning har skett av tidigare årsvärden med anledning av att det inte påverkar resultat och ställning i någon större omfattning.

**Avskrivningar** på anläggningstillgångar beräknas på anskaffningsvärdet och påbörjas efter färdigställandet. Anskaffningsvärdet fördelas linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Komponentavskrivning tillämpas på nya investeringar med betydande komponenter, vilka har en väsentlig skillnad i nyttjandetid. En genomgång har genomförts 2015 av befintligt anläggningsregister. Vid genomgången har de anläggningar som har ett kvarvarande bokfört värde på 0,5 mkr eller mer delats upp i komponenter i de fall dessa har en väsentlig skillnad i nyttjandetid. Utgångspunkten för uppdelningen i komponenter har varit den bedömda kvarvarande nyttjandetiden för komponenten.

I huvudsak används följande avskrivningstider:

3 år	Datainvesteringar
5-10 år	Bilar, maskiner och inventarier
20-25 år	Vatten- och avloppsreningsverk samt pumpstationer
70 år	Vattenledningar

I de fall nyttjandeperioden är reglerad i avtal används denna, gäller främst immateriella tillgångar. Ingen avskrivning görs för aktier, andelar, bostadsrätter, mark och konst.

**Bidrag till enskilda vatten- och avloppsanläggningar** lämnas från och med hösten 2003. Tidigare har lån med en avskrivningstid på 10 år beviljats.

**Eget kapital** har bedömts till (-) 267 tkr som ingående värde per 2007-01-01, vilket motsvarar tidigare års ackumulerade underskott.

**Fordringar** på kunder bedöms som osäkra när fordran är äldre än 12 månader.

**Förvaltningsgemensamma kostnader** avser del av tekniska förvaltningens gemensamma kostnader för administration och chef. Från 2007 fördelas kostnaden baserat på antalet anställda 1 januari i förhållande till totalt antal anställda på förvaltningen.

## Redovisningsprinciper

För 2023 uppgick andelen anställda till 11,3 %. Förvaltningsgemensamma kostnader uppgår till 243,7 tkr.

**Hyres-/leasingavtal överstigande tre år finns inte tecknade i verksamheten.**

**Jämförelsestörande poster** redovisas i not eller som kommentar till berörd post i resultaträkning och/eller i kassaflödesrapporten. Ekonomiska händelser som är sällan förekommande och större än 1 % av verksamhetens nettokostnader särredovisas alltid som jämförelsestörande. Andra händelser som anses viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder betraktas också som jämförelsestörande.

**Kommungemensamma kostnader** avser del av kommunens centrala kostnader för revision, ekonomi, personal, facklig verksamhet, försäkring, information, växel, tryckeri, porto, arkiv samt avgift till Sveriges kommuner och landsting. Från 2007 fördelas kostnaden baserat på antalet anställda 1 januari i förhållande till totalt antal anställda i kommunen. För 2022 uppgår andelen anställda till 1 %. Kommungemensamma kostnader uppgår till 1137,9 tkr år 2023

**Lånekostnader** belastar verksamheten i form av internränta eftersom låneskulden motsvaras av bokförda värden på anläggningstillgångarna, se internränta.

**Låneskuld** har beräknats till ingående bokfört värde på anläggningarna per 2006-01-01. Därefter förändras låneskulden med årets investeringar efter avdrag för avskrivningar.

**Omsättningstillgångar** värderas till det lägsta av anskaffningsvärde eller verkligt värde. Fordran med förfallotid inom ett år från balansdagen betraktas som kortfristig.

**Pensioner** fördelas på driften genom procentuellt personalomkostnadspålägg. Detta gäller även avsättning till pensioner och individuell avsättning till pensioner. Se intern redovisning nedan.

**Periodisering** sker i huvudsak av utgifter och inkomster överstigande 100 tkr och avser resultaträkningen. Där det är väsentligt för verksamhetens utfall kan lägre belopp vara periodiserade. För att inte försena bokslutsarbetet periodiseras inte löner för timanställda och vissa löneförmåner utan redovisas enligt kontantmetoden. Anslutningsavgifter till VA-anläggningar periodiseras från 2010.

**Skuld för semester och okompenserad övertid** särredovisas inte inom VA-verksamheten. Kostnad redovisas i samband med uttag av semester och okompenserad övertid.

**Värdering.** Övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, det vill säga skulder får ej undervärderas och tillgångar får ej övervärderas.

**Överuttag och underuttag.** Från 2010 redovisas överuttag i verksamheten som en förutbetalad intäkt. Ett underuttag ska täckas inom tre år. Omräkning har inte skett av tidigare årsvärden.

## Redovisningsprinciper

### Intern redovisning

Kostnad för arbetsgivaravgifter fördelas på verksamheten med ett procentuellt påslag på lönekostnaden enligt nedan.

	<b>Procentuellt påslag</b>
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	31,42
Avtalsförsäkringar	0,13
Kollektivavtalad pension	12,98
<b>Summa</b>	<b>44,53</b>

På anläggningstillgångarnas bokförda värde beräknas en intern räntekostnad som belastar verksamheten med 1,25 %. Föregående år var den interna räntan 1,0 %.

En intern likvidränta beräknas på samtliga driftintäkter och driftkostnader exklusive finansiella poster. Från och med 2008 används kommunens genomsnittsränta, tidigare intern räntan. Likvidräntan redovisas kvartalsvis.